

CÁC GIẢI PHÁP ĐỂ KHẮC PHỤC NGUY CƠ TỤT HẬU VỀ KINH TẾ Ở TP. HCM

PHẠM CHÁNH TRỰC
Phó chủ tịch UBND TP. HCM

I. NGUY CƠ TỤT HẬU Ở THÀNH PHỐ LÀ GÌ? TỪ Đâu?

- Trình độ nền sản xuất thấp, trang bị kỹ thuật lạc hậu vẫn kéo dài, không đổi mới hoặc chậm trang bị lại, từ đó sản phẩm không cạnh tranh được trên thị trường trong nước cũng như ở nước ngoài.

- Không có sáng tạo, không có khả năng tạo ra công nghệ riêng cho đất nước; cũng không nhập được công nghệ mới và tích cực ứng dụng thành tựu khoa học kỹ thuật hiện đại (do nhiều nguyên nhân như thiếu vốn, do không quan tâm, hoặc do yếu tố khách quan là bị cấm vận...)

- Tiềm lực khoa học kỹ thuật kém, không có chiến lược và chính sách bồi dưỡng nhân tài, đào tạo trí thức KHKT hoàn chỉnh.

- Quản lý điều hành nền kinh tế kém, không năng động do chủ quan tự mãn hoặc do năng lực, bản lĩnh của cán bộ.

- Quản lý kinh doanh của các doanh nghiệp yếu kém, thiếu động lực, thiếu trách nhiệm và tham nhũng còn chi phối khá nặng nề.

- Trong bối cảnh cạnh tranh thị trường ngày càng gay gắt không loại trừ khả năng của cuộc tấn công kinh tế trong âm mưu chiến lược kèm chế VN.

- Ý thức xã hội, ý thức dân tộc bị lu mờ trong một số từ lớp trẻ và giới sản xuất kinh doanh. Điều này lại đặc biệt quan trọng trong bối cảnh đấu tranh giành thị trường gay gắt trong khu vực và trên thị trường toàn cầu.

- Hạ tầng cơ sở kỹ thuật và hạ tầng cơ sở xã hội yếu kém kéo dài và không có giải pháp chiến lược để chuyển biến tình hình, do đó không phát huy được tiềm lực của nhân dân.

II. QUAN ĐIỂM VỀ CÁC GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC NGUY CƠ TỤT HẬU Ở THÀNH PHỐ

- Trước hết giải pháp xuất phát từ đặc điểm nền kinh tế và vị trí kinh tế của thành phố đối với khu vực và cả nước. Các giải pháp kinh tế của thành phố phải xuất phát từ yêu cầu của khu vực và cả nước và phải đi trước bước tiến chung.

- Phải kết hợp lợi ích trước mắt và lợi ích lâu dài, kết hợp lợi ích kinh tế với các lợi ích xã hội khác. Xã hội mà chúng ta mong muốn phải kết hợp hài hòa sự tăng trưởng kinh tế với sự phát triển xã hội, cải thiện đời sống vật chất đi đôi với nâng cao đời sống tinh thần, không

chấp nhận làm kinh tế với bất cứ giá nào.

- Kết hợp nguồn lực trong nước và ngoài nước là một yếu tố rất cơ bản để tránh nguy cơ tụt hậu. Đây là biện pháp trực tiếp phát triển lực lượng sản xuất, nâng cao sức sản xuất xã hội và giải quyết việc làm.

Các hình thức thực hiện theo luật đầu tư nước ngoài tại nước ta là thể hiện sự kết hợp này. Ở đây có ý nghĩa thực tiễn là nhận thức về chính sách bảo hộ sản xuất như thế nào? Có ý kiến cho rằng mặt hàng nào trong nước đã sản xuất được thì không hợp tác với nước ngoài để sản xuất nữa. Chúng tôi cho rằng ta phải thực hiện chính sách khuyến khích hơn nữa bởi vì doanh nghiệp đầu tư nước ngoài là doanh nghiệp có pháp nhân VN, là doanh nghiệp VN. Hơn nữa sự cạnh tranh lành mạnh trong nền kinh tế thị trường sẽ thúc đẩy nâng cao chất lượng sản phẩm và hạ giá thành.

- Xây dựng tiềm lực KHKT để chống nguy cơ tụt hậu đòi hỏi phải phát triển mạnh mẽ giáo dục và cơ sở vật chất thích hợp để có thể nghiên cứu, học tập, nâng cao trình độ, đồng thời tạo điều kiện nhanh chóng tiếp cận và sáng tạo KHKT. Đó là những yếu tố cơ bản để xây dựng tiềm lực KHKT của đất nước. Một trong những vấn đề quan tâm của thành phố là phương pháp tiếp cận để xác định phương hướng xây dựng tiềm lực khoa học kỹ thuật. Ở đây xuất hiện hai hướng lựa chọn lựa: hoặc theo con đường cổ điển hoặc tiếp cận ngay với nền khoa học kỹ thuật hiện đại. Chúng tôi cho rằng TP. HCM với những ưu thế sẵn có của mình, cần đi theo con đường tiếp cận ngay với nền khoa học kỹ thuật hiện đại của thế giới. Thực tế trên một số lĩnh vực như viễn thông, vi tính... đã chứng tỏ thành phố có khả năng đi ngay vào công nghệ kỹ thuật cao, vừa rút ngắn thời gian, vừa đạt hiệu quả kinh tế.

- Xây dựng động lực cho nền kinh tế trước hết là xây dựng động lực con người. Nhà nước cần tạo mọi điều kiện thuận lợi cho nhân dân tham gia sản xuất kinh doanh theo phương hướng qui hoạch thông qua các chính sách kinh tế, tạo môi trường cạnh tranh bình đẳng giữa các thành phần kinh tế. Ngoài ra vấn đề thu nhập của những người làm công, của những người ăn lương sao cho hợp lý là một trong những biện pháp quan trọng để xây dựng động lực nhân tố con người.

Trích tham luận trong hội nghị khoa học "Các giải pháp ban đầu để khắc phục nguy cơ tụt hậu xa hơn về kinh tế..." tại ĐH Tổng hợp TP. HCM, ngày 20.7.1994.